

Nordiske apoteksforhold mm. - Fokus på selvvalg

Sundheds- og
Ældreudvalget 22. nov.

Sofia Källemark Sporrøng
Institut for Farmaci

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Agenda

- Svensk om-regulering
- Receptfrie lægemidler i detailhandel
- Brug af receptfrie lægemidler

Svensk om-regulering (2008-2009)

- Medicin til sygehus
- Ejerskab af apotek
- Generisk substitution (stramning)
- Receptfri medicin tilladt i detailhandel

Ejerskab af apotek

Motiv

- Tilgængelighed, entrepreneurship

Resultat

- Øget tilgængelighed til apotekslokaler (flere apoteker), tegn på minsket tilgængelighed til medicin og farmaceutisk kompetence.
- Entrepreneurship? På vej imod oligopol?

Generisk substitution (stramning)

Motiv

- Finansiære ejerskabs-reformen

Resultat

- Økonomisk besparelse, mindre valgmulighed for patient

Salg af vis receptfri medicin tiladt i detailhandel

Motiv

- Tilgængelighed

Resultat

- Øget tilgængelighed, øget salg. Øgning i antallet af paracetamol-forgiftninger

Øget tilgængelighed og salg

Tilgængelighed: ca. 5500 steder udenfor apoteket

Salg

År millioner SEK (uden moms)

2008 3094

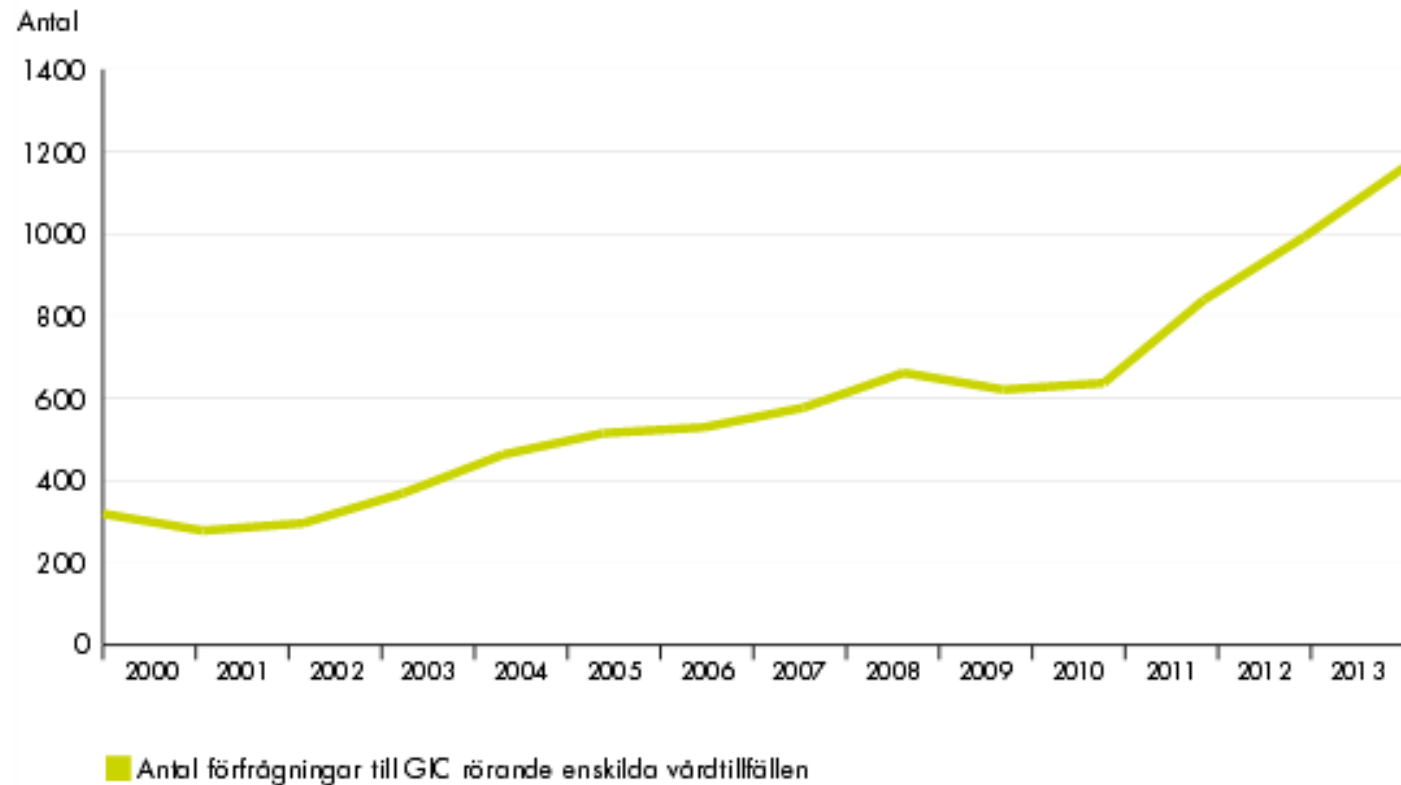
2014 4347

- Øgning ca. 40%
- Priserne steg lidt første år efter reformen, men er siden forblevet uforandret. Dog uklart hvorvidt det har med reformen at gøre.

Kilder: Socialstyrelsen, eHälsomyndigheten, Myndigheten för vårdanalys

Paracetamolförgiftning

Figur 2.10. Antal förfrågningar till Giftinformationscentralen rörande enskilda vårdtillfällen av paracetamolförgiftning.

Källa: Giftinformationscentralen.

Kilde: Myndigheten för vårdanalys 2014. Låt den rätta komma in, s. 81

Norge - "legemidler utenom apotek" (LUA)

År 2003 salg tilladt i detailhandel

År 2011 tilladt med specifikke lægemidler i selvvalg

Udvikling, 3 mest solgte i selvvalg i detailhandel 2010-2015 (millioner DDD)

Hostesaft, Antihistaminer, Nikotinsubstitution

Totalt: +28%

Apotek: -0,5%

Detailhandel: 221%

Kilder. Folkhelseinstituttet og Norges Apotekerforening

Brug af receptfri medicin, proces

- (Selv-) Diagnosticere
- Vælge hvad man skal gøre, lægemidler én mulighed af mange
- Vælge substans
- Vælge styrke, formulering
- Vælge "mærke"

- Anvende rigtig (hvor meget, lang tid...)

Lægemedelsrelaterede problemer (LRP) receptfri medicin

Studier på apotek i Tyskland, Sverige, Danmark

Ca. 20% af kunde som købte receptfri medicin havde LRP

Hyppigste problemer: lægemiddel uhensigtsmæssig (forkert diagnose, forkert lægemiddel), brugt i for lang tid, for lav/høj dosis.

Interventioner: Rådgivning, skifte medicin, henvisning til læge (ca. 25%)

(Eickhoff et al. 2012; Westerlund et al., 2001; Frøkjær et al., 2012)

Sammenligning apotek med og uden selvvalg (Sverige)

Uden selvvalg opdagedes >60% flere
lægemiddelsrelaterede problemer

Westerlund et al., 2001

Dilemmaet

- Tilgængelighed vs patientsikkerhed